

Národný projekt Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít
ITMS2014+ kód:

Príloha č. 3 Oznámenia

Sprievodca pre užívateľov zapojených do národného projektu

„Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“

*vydaný Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity,
Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky
v rámci implementácie národného projektu
„Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou
marginalizovaných rómskych komunít“*

(kód ITMS2014+:)

Dátum účinnosti: **x.09.2019**

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Obsah

1	ÚVOD	4
2	DEFINÍCIA ZÁKLADNÝCH POJMOV	4
3	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNOM PROJEKTE	6
4	ZAPOJENIE SA UŽÍVATEĽOV DO NÁRODNÉHO PROJEKTU	6
	4.1 Oprávnení užívateľa	7
	4.2 Dĺžka realizácie NP PVP OSMRK.....	7
5	Výkon NP PVP OSMRK	7
	5.1 Aktualizácia a získavanie nových údajov o pozemkoch v rómskych osídleniach (Podaktivita 1)	7
	5.2 Informačné, osvetové a mediačné činnosti (Podaktivita 2).....	8
	5.3 Asistencia pri vysporiadaní pozemkov (Podaktivita 3)	9
6	KOORDINÁCIA NP PVP OSMRK	11
7	KONTROLA KVALITY NP PVP OSMRK	11
8	ÚLOHY OBCÍ ZAPOJENÝCH DO NP PVP OSMRK	12
	8.1 Podaktivita 1 „Aktualizácia a získavanie nových údajov o pozemkoch v rómskych osídleniach“ ..	12
	8.2 Podaktivita 2 „Informačné, osvetové a mediačné činnosti“	13
	8.3 Podaktivita 3 „Asistencia pri vysporiadaní pozemkov“	13
9	FINANCOVANIE NÁRODNÉHO PROJEKTU	14
10	INFORMOVANIE A KOMUNIKÁCIA.....	14
11	MONITOROVANIE A VYHODNOCOVANIE ÚČINNOSTI NP	15
12	PRÍLOHA SPRIEVODCU	15

Zoznam použitých skratiek¹:

EFRR	–	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	–	Európska komisia
ESF	–	Európsky sociálny fond
EŠIF	–	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	–	Európska únia
ITMS 2014+	–	IT monitorovací systém v programovom období 2014-2020
MRK	–	marginalizované rómske komunity
MV SR	–	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MV SR/ÚSVRK	–	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky/Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
NFP	–	nenávratný finančný príspevok
NP	–	národný projekt
NP PVP MRK	–	Národný projekt Podpora vysporiadania pozemkov v marginalizovaných rómskych komunitách
NP PVP OSMRK	–	Národný projekt Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít
OP ĽZ	–	Operačný program Ľudské zdroje
PO 5 a PO 6 OP ĽZ	–	prioritná os 5 a prioritná os 6 OP ĽZ
Riadiaci orgán	–	Riadiaci orgán - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
SO	–	Sprostredkovateľský orgán – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
SR	–	Slovenská republika
ÚSVRK	–	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

---

¹ V texte sú pre označenie osôb používané iba maskulínne tvary daného podstatného mena. Výrazy nie sú prechýľované do feminima, aby nedošlo ku zníženiu zrozumiteľnosti textu. Napr. označením pracovník, klient atď. je myslená osoba v danej pozícii či postavení, bez ohľadu na to, či sa jedná o muža alebo ženu (pracovníka – pracovníčku).

1 ÚVOD

Sprievodca pre užívateľov² zapojených do národného projektu (ďalej len „**Sprievodca**“) „Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“ (ďalej len „**NP PVP OSMRK**“) je vydaný Ministerstvom vnútra SR/Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „**MV SR/ÚSVRK**“) a zostavený za účelom určenia záväzných postupov, usmernení, poskytnutia doplňujúcich informácií, ktoré má užívateľ a prijímateľ dodržiavať v súlade s podmienkami zmluvy o spolupráci v znení jej dodatkov uzatvorených medzi obcou, ako užívateľom a MV SR/ÚSVRK ako prijímateľom (ďalej len „**Zmluva o spolupráci**“).

Sprievodca stanovuje záväzné metodické postupy a povinnosti užívateľa a prijímateľa v rámci realizácie NP PVP OSMRK. V prípade skutočností, ktoré nie sú v Sprievodcovi uvedené, užívateľ postupuje v zmysle Zmluvy o spolupráci, jej dodatkov a platných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a EÚ, ktoré sú vo vzťahu k Sprievodcovi nadradené. Sprievodca nenahrádza žiadne ustanovenia Zmluvy o spolupráci dohodnuté medzi MV SR/ÚSVRK a užívateľom, ale ich dopĺňa, prípadne vysvetľuje.

Dodržiavanie tohto Sprievodcu je podmienkou pre poskytovanie podpory v procese vysporiadania pozemkov v zmysle NP PVP OSMRK.

Sprievodca je dostupný na internetovej stránke <https://www.minv.sk/?oznamenie-2>. Zverejnením Sprievodcu na stránke MV SR/ÚSVRK sa stáva pre obec zapojenú do NP PVP OSMRK záväzným.

MV SR/ÚSVRK si vyhradzuje právo v prípade potreby Sprievodcu aktualizovať. Aktualizácie Sprievodcu sú, v súlade so Zmluvou o spolupráci, pre užívateľov zapojených do NP PVP OSMRK **záväzné**. Informácie o zmenách Sprievodcu budú zasielané užívateľom prostredníctvom e-mailu. V prípade aktualizácie príloh Sprievodcu, MV SR/ÚSVRK nie je povinný aktualizovať celého Sprievodcu vydaním jeho novej verzie. Aktualizované prílohy MV SR/ÚSVRK zverejní na stránke <https://www.minv.sk/?oznamenie-2> a zašle užívateľom prostredníctvom emailu.

2 DEFINÍCIA ZÁKLADNÝCH POJMOV

Cieľová skupina (CS) – cieľovou skupinou národného projektu sú príslušníci a obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít;

Marginalizované rómske komunity (MRK) – sociálne vylúčené spoločenstvá s koncentráciou Rómov, ktoré trpia vysokou mierou sociálneho a priestorového vylúčenia. Tieto spoločenstvá sú na nižšej socioekonomickej úrovni ako ostatné časti obce a vykazujú odlišné charakteristiky, napr. nižšia kvalita a preľudnenosť obydí, absencia infraštruktúry, vysoká nezamestnanosť, príjmová aj materiálna chudoba obyvateľov, nižšia vzdelanostná úroveň a pod.;

Národný projekt (NP) – individuálny projekt investičného alebo neinvestičného charakteru s predmetom projektu vopred vymedzeným riadiacim orgánom, ktorý realizuje riadiacim orgánom

²

Užívateľom je obec. Presná definíciu pojmu užívateľ je uvedená v kapitole 2. Definícia základných pojmov.

vopred určený subjekt vzhľadom na jeho jedinečné postavenie a funkcie. V prípade NP PVP OSMRK je určeným subjektom MV SR/ÚSVRK.;

Obydlie – je objekt slúžiaci na bývanie tak, ako je uvedené v Atlase rómskych komunít 2013, resp. v jeho aktualizáciách;

OP ĽZ – Operačný program Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020, v rámci NP PVP OSMRK zahrňujúci Prioritnú os 5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít;

Prijímateľ – právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej sú na základe zmluvy/rozhodnutia poskytované prostriedky zo štrukturálnych investičných fondov alebo Kohézneho fondu a prostriedky štátneho rozpočtu SR určené na spolufinancovanie za účelom realizácie projektu. V rámci realizácie NP PVP OSMRK je prijímateľom MV SR/ÚSVRK;

Rómske osídlenie (RO) – je pre potreby národného projektu Podpora vysporiadania pozemkov v marginalizovaných rómskych komunitách zadefinované ako zoskupenie obydľí obývaných prevažne príslušníkmi marginalizovaných rómskych komunít v katastrálnych územiach obce, ktorá je uvedená v Atlase rómskych komunít 2013, resp. v jeho aktualizáciách;

„Take Away“ balík – súbor národných projektov, ktorý zahŕňa tri povinné národné projekty, a to:

- 1/ Národný projekt „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“ a jeho následné fázy,
- 2/ Národný projekt „Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít“,
- 3/ Národný projekt „Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“;

a jeden nepovinný národný projekt, a to národný projekt „Komunitné centrá v mestách a obciach s prítomnosťou MRK - I. Fáza“;

Užívateľ – je obec. Obec je v zmysle NP PVP OSMRK užívateľom, ktorému MV SR/ÚSVRK ako prijímateľ, poskytuje za účelom realizácie NP PVP OSMRK finančné prostriedky v súlade so zmluvou o spolupráci. Medzi oprávnených užívateľov patrí 150 obcí identifikovaných podľa indexu segregácie, resp. podrozvinutosti na základe odsúhlasenej metodológie, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 1 Sprievodcu;

Vysporiadanie pozemkov – na účely NP PVP OSMRK sa vysporiadaním pozemkov rozumie taký stav, kedy cieľová skupina – t.j. obyvatelia MRK, ktorí obývajú obydľia, pod ktorými sú pozemky vo vlastníctve iných osôb (či už FO alebo PO), nadobudnú k týmto pozemkom taký právny vzťah, ktorý im umožní legalizáciu stavby, ktorú obývajú, alebo im umožní realizáciu stavby obydľia, alebo k týmto pozemkom nadobudne právny vzťah obec, ktorá následne na týchto pozemkoch zrealizuje opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu štandardov hygieny bývania obyvateľov tohto rómskeho osídlenia (realizácia inžinierskych sietí, prístupových komunikácií, svojpomocná výstavba domov obyvateľmi MRK a pod.).

Zmluva o spolupráci – zmluva uzatvorená medzi obcou ako užívateľom a MV SR/ÚSVRK ako prijímateľom v rámci implementácie NP PVP OSMRK;

3 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNOM PROJEKTE

ÚSVRK, ako organizačná zložka MV SR, je uvedený v rozhodnutí o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok ako prijímateľ nenávratného finančného príspevku a zodpovedá za finančnú a vecnú realizáciu národného projektu „Podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“, financovaného z prostriedkov EŠF a prostriedkov štátneho rozpočtu SR v rámci OP ĽZ na programové obdobie 2014 – 2020, zahrňujúc Prioritnú os 5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít, ktorého úlohou je, v rámci jednotlivých aktivít NP PVP OSMRK, zabezpečiť:

- a) poskytnutie odbornej pomoci obciam zapojeným do NP PVP OSMRK pri vytvorení podmienok pre proces vysporiadania pozemkov;
- b) aktualizáciu a identifikáciu skutkového a právneho stavu pozemkov v rómskych osídleniach a v obciach s prítomnosťou MRK;
- c) podporu procesu vysporiadania pozemkov prostredníctvom informačných, osvetových a mediačných činností;
- d) asistenciu pri vysporiadaní pozemkov v MRK;
- e) synergické zmierňovania chudoby a sociálneho vylúčenia obyvateľov MRK;
- f) podporu destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie.

Cieľom NP PVP OSMRK je vysporiadanie pozemkov, ktoré obývajú príslušníci a obyvatelia MRK v obci a v RO a to tak, aby bolo cieľovej skupine MRK umožnené nadobudnúť k pozemkom pod ich obydliami právny titul (t. j. vlastnícke právo, alebo iné užívacie právo), alebo k týmto pozemkom nadobudne právny titul obec, ktorá následne zrealizuje opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu štandardov hygieny bývania obyvateľov MRK.

4 ZAPOJENIE SA UŽÍVATEĽOV DO NÁRODNÉHO PROJEKTU

Obec, ktorá sa nachádza v zozname 150 oprávnených obcí (Príloha č. 1 Sprievodcu), musí zároveň kumulatívne spĺňať kritériá:

- a) nesmie byť dlžníkom na daniach;
- b) nesmie byť dlžníkom poistného na zdravotnom poistení;
- c) nesmie byť dlžníkom poistného na sociálnom poistení;
- d) nesmie byť subjektom, ktorý porušil zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania;

V rámci NP PVP OSMRK sa neuplatňuje proces podávania elektronických, ani listinných žiadostí o zapojenie sa do národného projektu. Užívateľ, ktorý uzatvoril zmluvu o spolupráci v rámci NP PVP MRK, je oprávnený na základe dodatku k zmluve o spolupráci, pokračovať v procese vysporiadania pozemkov v rámci NP PVP OSMRK.

Prijímateľ odoslal všetkým oprávneným užívateľom zapojeným do NP PVP MRK dodatok k zmluve o spolupráci, na základe ktorého sa aktivity NP PVP MRK považujú v celom rozsahu za aktivity NP PVP OSMRK.

Užívateľ sa stáva oprávneným užívateľom NP PVP OSMRK na základe platne uzatvoreného a účinného dodatku k zmluve o spolupráci.

Postup zapojenia sa obcí do národného projektu je uvedený v bode 7 Oznámenia.

4.1 Oprávnení užívateľa

Oprávnenými užívateľmi NP PVP OSMRK je 150 obcí identifikovaných na základe odsúhlasenej metodológie zjednodušeného indexu pásma segregácie, resp. podrozvinutosti. V týchto obciach sa nachádzajú najmenej rozvinuté, najviac sociálnym vylúčením postihnuté alebo ohrozené a najviac segregované marginalizované rómske komunity v rámci územia Slovenskej republiky. Zoznam obcí sa nachádza v prílohe č. 1 Sprievodcu.

4.2 Dĺžka realizácie NP PVP OSMRK

NP PVP OSMRK bude realizovaný od 01.10.2016 do 30.06.2021

5 VÝKON NP PVP OSMRK

Výkon NP PVP OSMRK sa bude, na základe uzatvorenej Zmluvy o spolupráci s obcou, realizovať prostredníctvom troch podaktivít, ktoré spolu súvisia a nadväzujú na seba:

5.1 Aktualizácia a získavanie nových údajov o pozemkoch v rómskych osídleniach (Podaktivita 1)

Cieľom tejto podaktivity NP PVP OSMRK je **vykonanie aktualizácie existujúcich a získanie nových údajov o pozemkoch v obciach s prítomnosťou MRK a v rómskych osídleniach**, za účelom zvolenia vhodného návrhu postupu vysporiadania pozemkov pre obyvateľov MRK, a jeho následnú realizáciu, a to prostredníctvom poskytovateľa³, ktorý vzíde z verejného obstarávania na základe uzatvorenej zmluvy o dielo s MV SR/ÚSVRK (ďalej ako „zhotoviteľ“). **Úlohou obce je poskytnúť súčinnosť a spoluprácu zamestnancom MV SR/ÚSVRK poverených realizáciou NP PVP OSMRK a zhotoviteľovi pri výkone tejto podaktivity.**

Zistenie skutkového a majetkovo-právneho stavu pozemkov v obciach s MRK a pod rómskymi obydľami sa vykoná sa vo všetkých zapojených obciach do NP PVP OSMRK. Prijímateľ disponuje iba základnými údajmi, ktoré boli spracované na základe výstupov Atlasu rómskych komunít 2013 a iných podkladov MV SR/ÚSVRK dodaných obcou.

V prípade potreby MV SR/ÚSVRK usporiada so štatutárnym orgánom Obce, prípadne aj s ďalšími osobami, ktorých prítomnosť je účelná, úvodné informačné stretnutie, na ktorom budú vysvetlené ciele, nástroje a metódy NP PVP OSMRK. Cieľom stretnutia je informovanie Obce a reprodukovanie potrebných informácií pre plnohodnotné zapojenie Obce do realizácie NP PVP OSMRK. Toto úvodné stretnutie môže byť spojené s Podaktivitou 2a Informačné, osvetové a mediačné činnosti, zamerané na spoluprácu s obcami.

Zhotoviteľ:

- na základe vstupných a získaných údajov overí skutočný stav pozemkov v katastri nehnuteľností;
- vykoná obhliadku v teréne, keďže overenie skutkového stavu v teréne nie je možné plne nahradiť informáciami z katastra nehnuteľností.

³

Na účely zmluvy o dielo na realizáciu zákazky „Identifikácia skutkového a právneho stavu pozemkov pod rómskymi obydľami v rómskych osídleniach“ sa za dodávateľa považuje zhotoviteľ.

- vypracuje výstupy, kde budú graficky (na katastrálnych mapách vhodnej mierky) vyznačené hranice obvodu rómskych osídlení v každej zo zapojených obcí. V takto ohraničených rómskych osídleniach bude zistený právny stav pozemkov a vlastníctva k nim (na úrovni aktuálnych údajov katastra) – vlastníkov (obec, správcovia majetku štátu, obyvatelia rómskych osídlení s vysporiadanými pozemkami, známi vlastníci so známym pobytom a známi vlastníci s neznámym pobytom alebo neznámi vlastníci);
- prešetrí existenciu chránených území (prírodných pamiatok), ochranných pásiem v záujmovom území a v príľahlej časti a záplavové zóny.

Zhotoviteľ spracuje a navrhne vhodný návrh postupu vysporiadania pozemkov v RO, ktorý bude prerokovaný so zástupcami Obce, dodávateľom a MV SR/ÚSVRK do 30 dní odo dňa prijatia návrhu postupu vysporiadania pozemkov v RO Obcou. Z tohto stretnutia bude vyhotovená zápisnica, v ktorej bude okrem iného uvedený obcou akceptovaný návrh postupu vysporiadania pozemkov v RO.

Výstupy tejto podaktivity pomôžu obci pri nastavení ďalších činností smerujúcich k zlepšeniu životných podmienok v osídleniach. V prípade identifikácie pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve obce, resp. ak pozemok vlastní jeden známy vlastník a pod. sa vysporiadanie pozemkov bude na základe dodatku k Zmluve o spolupráci realizovať spôsobom uvedeným v podaktivite 3.

5.2 Informačné, osvetové a mediálne činnosti (Podaktivita 2)

Cieľom tejto podaktivity NP PVP OSMRK je vykonanie informačných, osvetových a mediálnych činností, ktoré vedú k pozitívnym prehodnoteniam postojov obyvateľov rómskych obydľí, vlastníkov pozemkov pod rómskymi obydľami, väčšinového obyvateľstva obcí a ostatných dotknutých strán k problematike potreby vysporiadania pozemkov v rómskych osídleniach MRK (ďalej ako „**Informačné, osvetové a mediálne činnosti**“).

Úlohou obce je poskytnúť súčinnosť a spoluprácu zamestnancom MV SR/ÚSVRK poverených realizáciou NP PVP OSMRK a poskytovateľovi informačných, osvetových a mediálnych služieb (ďalej ako „poskytovateľ služieb“), ktorý vzíde na základe výsledkov verejného obstarávania, pri výkone tejto podaktivity 2. Poskytovateľ služieb vykonáva všetky činnosti v rámci podaktivity 2, na základe rámcovej dohody na poskytnutie služieb uzatvorenej s MV SR/ÚSVRK.

Podaktivita 2 sa bude realizovať so zameraním na:

2a Informačné a osvetové aktivity zamerané na spoluprácu s obcami

Cieľom tejto aktivity získanie potrebných informácií pre plnohodnotné a bezproblémové zapojenie obcí do realizácie NP PVP OSMRK, z dôvodu dôležitosti sprostredkovania pozitívnej osvetu obce pri vysporiadaní pozemkov v rómskych osídleniach a vplyvu obce na vlastníkov pozemkov, ako aj vplyvu obce na obyvateľov rómskych obydľí. Aktivity budú vykonané zamestnancami MV SR/ÚSVRK poverenými realizáciou NP PVP OSMRK vo všetkých zapojených obciach do NP PVP OSMRK. Na tento účel môže MV SR/ÚSVRK poveriť koordinátora osvetových, informačných a mediálnych aktivít.

Úvodné informačné stretnutie sa môže usporiadať v závislosti od potreby vykonania týchto aktivít v obci, aj pred uzatvorením Zmluvy o spolupráci s obcou.

2b Informačné a osvetové aktivity zamerané na zmenu postojov väčšinového obyvateľstva voči MRK

Informačné a osvetové aktivity zamerané na väčšinové obyvateľstvo s cieľom lepšieho porozumenia dôležitosti riešenia tém súvisiacich s MRK, budú zamerané na prekonávanie negatívneho nastavenia voči intervenciám pre dotknutú skupinu obyvateľov, s cieľom odstránenia nedostatočnej informovanosti. Väčšinové obyvateľstvo by malo kladne vnímať, že NP PVP OSMRK bude mať pozitívny dosah aj na ich kvalitu života. Služby tejto podaktivity vykoná poskytovateľ služieb.

Poskytovateľ služieb poskytne potrebné argumenty a vysvetlenia k otázkam vysporiadania pozemkov na stretnutí resp. poskytne služby pri sprostredkovaní diskusie medzi jednotlivými stranami. Poskytovateľ služieb takisto uskutoční osvetové aktivity, ktoré budú potrebné hlavne v obciach s negatívnym postojom k aktivitám projektu a ich ambíciou je prekonať toto negatívne nastavenie pre intervencie zamerané na integráciu marginalizovaných rómskych komunít, ich desegregáciu, destigmatizáciu, degetoizáciu a v neposlednom rade aj celkové zlepšenie života všetkých obyvateľov obcí.

2c Informačné, osvetové a mediačné aktivity zamerané na cieľovú skupinu MRK

Realizácia informačných, osvetových a mediačných aktivít zameraných na dotknutých obyvateľov MRK zahŕňa:

- a) Informovanie o účele a výhodách vysporiadania pozemkov pod obydliami MRK;
- b) Poradenstvo, usmernenie a informovanie o priebehu a spôsobe vysporiadania pozemkov;
- c) Poradenstvo, usmernenie a sprostredkovanie (kontaktu, diskusie so zainteresovanými stranami – obce, vlastníka pozemku a pod.) pri uplatňovaní práv a povinností plynúcich z vysporiadania pozemkov;
- d) Poradenstvo a usmernenie v základných otázkach financovania nákladov vysporiadania pozemkov, ktoré vzniknú obyvateľom obydli a pod (možnosť získať mikropôžičku či už od obce, alebo od bánk, či mimovládnych organizácií, ktoré mikropôžičky poskytujú, resp. bude sa pracovať aj na iných možnostiach);
- e) Osvetu obyvateľov obydli v otázkach výhod, aké nadobudnutie pozemku do vlastníctva, respektíve nájomného vzťahu prináša (príspevky na bývanie, stabilita bývania, zvýšenie štandardov bývania, možnosť stavby obydli).

Služby tejto podaktivity vykoná poskytovateľ služieb, ktorý v súčinnosti s obcou (a v poverených prípadoch v súčinnosti koordinátorom informačných, osvetových a mediačných činností) kontaktuje obyvateľov, ktorí obývajú obydli v RO. Dodávateľ služieb vyvinie aktivity (informačné, osvetové, sprostredkovateľské, poradenské, usmerňovacie a pod.), cieľom ktorých bude vytvorenie záujmu príslušníkov z cieľovej skupiny MRK, ktorí obývajú dotknuté pozemky, o kúpu, resp. prenájom týchto pozemkov.

5.3 Asistencia pri vysporiadaní pozemkov (Podaktivita 3)

Cieľom tejto podaktivity je poskytovanie asistencie pri vysporiadaní pozemkov pod rómskymi obydliami v RO, ktoré boli identifikované na základe podaktivity 1 v zmysle platných právnych predpisov. Asistencia pri vysporiadaní pozemkov bude realizovaná len v obciach, kde:

- a) pozemky nachádzajúce sa v RO MRK v obci sú vhodné na vysporiadanie – t. j. pozemky sú vo vlastníctve obce, pozemok vlastní jeden známy vlastník a iné vhodné prípady vysporiadania, ako napríklad nevysporiadané pozemky, ktoré môže nadobudnúť obec od SR v správe SPF, Lesy SR, š.p. a osôb, ktoré prejavili záujem odpredať pozemky v obvode RO,

- b) Obec predložila MV SR/ÚSVRK obcou akceptovaný návrhom postupu vysporiadania pozemkov (podľa bodu 4.4 Zmluvy o spolupráci), a zároveň
- c) obec uzatvorí dodatok k Zmluve o spolupráci, v ktorom budú upravené podrobnosti poskytnutia služby asistencie pri vysporiadaní pozemkov v RO.

Úlohou obce je poskytnúť súčinnosť zamestnancom MV SR/ÚSVRK, povereným realizáciou NP PVP OSMRK a spoluprácu poskytovateľovi geodetických, znaleckých a právnych služieb pri výkone tejto podaktivity 3, ktorý vzíde na základe verejného obstarávania.

Poskytovateľ geodetických, znaleckých a právnych služieb vyhotoví na základe zápisnice zo stretnutia uvedeného v bode 5.1 Sprievodcu (bod 4.4 Zmluvy o spolupráci) v spolupráci s Obcou a MV SR/ÚSVRK, záväzný harmonogram vysporiadania pozemkov, kde bude najmä uvedené, aké úkony je nevyhnutné v obci vykonať za účelom vysporiadania pozemkov a predloží ho obci. Obec sa zaväzuje postupovať pri vysporiadaní pozemkov v RO v súlade s týmto harmonogramom vysporiadania pozemkov (ďalej ako „**harmonogram**“).

MV SR/ÚSVRK zabezpečí podľa harmonogramu geodetické, znalecké a právne služby, nevyhnutné pre proces vysporiadania pozemkov. Dodávateľ geodetických, znaleckých a právnych služieb, zabezpečí podľa potreby:

- a) Geodetické služby vo forme:
  - Vyhotovenia úradne overených geometrických plánov na oddelenie/zlúčenie pozemkov, ak stav je totožný s registrom C KN.
  - Vyhotovenia úradne overených geometrických plánov na oddelenie/zlúčenie pozemkov, ak stav nie je totožný s registrom C KN.
  - Vyhotovenie úradne overených geometrických plánov na zameranie stavieb na pozemku.
  - Vyhotovenia úradne overených geometrických plánov na zriadenie vecného bremena;
  - Vytýčenia hraníc pozemkov;
- b) Znalecké posudky na stanovenie všeobecnej hodnoty pozemkov v zmysle vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov;
- c) Právne služby nevyhnutné k prevodu vlastníckeho práva alebo k umožneniu dlhodobého oprávneného užívania pozemkov v prospech príslušníkov MRK (resp. v prospech Obce za podmienok uvedených v Zmluve o spolupráci) a s tým súvisiace náklady, najmä:
  - vyhotovenie zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (resp. zmluvy o takejto budúcej zmluve) spolu s návrhom na vklad vlastníckeho práva, spolu s nákladmi spojenými s prevodom vlastníckeho práva (náklady na úradné overenie podpisov, správne poplatky za návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností);
  - vyhotovenie nájomnej zmluvy, zmluvy o výpožičke, resp. zmluvy o budúcej nájomnej zmluve, zmluvy o budúcej zmluve o výpožičke a to minimálne na dobu 5 rokov, spolu s nákladmi spojenými s podaním návrhu na vykonanie záznamu nájomného práva k pozemku do katastra nehnuteľností;
  - vyhotovenie zmluvy o zriadení vecného bremena resp. zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena a to minimálne na dobu 5 rokov, spolu s návrhom na vklad vecného bremena k pozemku do katastra nehnuteľností;
  - prípadne inej zmluvy, ktorej obsahom je prevod vlastníckeho alebo dlhodobého užívacieho práva k pozemkom a to minimálne na dobu 5 rokov.

Činnosti tejto podaktivity budú smerovať najmä k tomu, aby **dotknutí obyvatelia MRK nadobudli také práva k pozemkom**, ktoré by im umožňovali vykonať ďalšie úkony smerujúce k legalizácii svojich

obydlí v zmysle príslušných právnych predpisov (Stavebný zákon⁴), alebo k realizácii stavby obydlia. V prípade realizácie následných opatrení obce, ktoré prispejú k zlepšeniu štandardov hygieny bývania obyvateľov osídlenia **zostanú pozemky vo vlastníctve obce.**

6 KOORDINÁCIA NP PVP OSMRK

Prijímateľ bude zabezpečovať riadiace a metodické činnosti NP PVP OSMRK prostredníctvom svojich interných zamestnancov a to hlavného projektového manažéra, hlavného regionálneho koordinátora a metodika. Prijímateľ bude počas realizácie aktivít NP PVP OSMRK (na webovej stránke <http://www.minv.sk/?narodny-projekt>) spolupracovať s odborným garantom, expertom a koordinátormi informačných, osvetových a mediačných činností, ktorí budú plniť úlohy vo vzťahu k obciam.

Koordináčnymi činnosťami bude v rámci prislúchajúcej územnej časti⁵ poverených Prijímateľom 6 koordinátorov informačných, osvetových a mediačných činností, ktorých hlavnou pracovnou náplňou bude:

- koordinácia aktivít NP PVP OSMRK v obciach;
- spolupráca s Prijímateľom NP PVP OSMRK, s obcami, so zhotoviteľom, poskytovateľom služieb, poskytovateľom geodetických, znaleckých a právnych služieb, cieľovými skupinami obyvateľom a zainteresovanými inštitúciami;
- zastupovanie MV SR/ÚSVRK na skupinových stretnutiach v obci a v určených prípadoch na individuálnych stretnutiach s dotknutými obyvateľmi rómskych osídlení, v súčinnosti s poskytovateľom služieb a poskytovateľom geodetických, znaleckých a právnych služieb;
- zabezpečenie informovanosti v obci o realizácii NP PVP OSMRK;
- pomoc pri riešení ad hoc situácií súvisiacich s procesmi vysporiadania pozemkov;
- pomoc pri odstraňovaní identifikovaných rizík NP PVP OSMRK;
- zhromažďovať a zbierať dáta pre účely monitorovania NP PVP OSMRK, najmä spisovú dokumentáciu súvisiacu s NP PVP OSMRK v teréne.

Odborné služby podaktivity 1, podaktivity 2 a podaktivity 3 sa budú realizovať prostredníctvom zhotoviteľa, poskytovateľa služieb, poskytovateľ geodetických, znaleckých a právnych služieb, ktorí vziať na základe uskutočnených verejných obstarávaní a následnej uzatvorenej zmluvy o dielo, alebo rámcovej dohody na poskytnutie služieb.

7 KONTROLA KVALITY NP PVP OSMRK

Kontrola kvality procesu a výstupov NP PVP OSMRK je koordinovaná hlavným projektovým manažérom v spolupráci s metodikom, hlavným regionálnym koordinátorom a ďalšími poverenými pracovníkmi Prijímateľa. Obec má podporiť výkon činností NP PVP OSMRK v súlade so Zmluvou o spolupráci, so Sprievodcom v súlade s pokynmi a metodickými usmerneniami Prijímateľa.

⁴ Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Stavebný zákon**“)

⁵ Košický samosprávny kraj – časť východ; Košický samosprávny kraj – časť západ; Prešovský samosprávny kraj – časť východ; Prešovský samosprávny kraj – časť stred; Prešovský samosprávny kraj – časť západ; časť Západ (s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja).

Povinnosťou obce počas realizácie podaktivít NP PVP OSMRK je:

- a) v lehotách určených MV SR/ÚSVRK poskytovať MV SR/ÚSVRK vysvetlenia, informácie, podklady, dokumenty alebo iný druh súčinnosti, ktoré MV SR/ÚSVRK považuje za potrebné;
- b) uchovávať dokumentáciu súvisiacu so Zmluvou o spolupráci minimálne do 31.12.2028. Táto lehota môže byť predĺžená na základe oznámenia MV SR/ÚSVRK doručeného obci, kde bude uvedená presná doba uchovávania dokumentácie;
- c) bezodkladne informovať MV SR/ÚSVRK o všetkých skutočnostiach, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na plnenie povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o spolupráci a o všetkých okolnostiach dôležitých pre plynulú realizáciu NP PVP OSMRK;
- d) dodržiavať ustanovenia Zmluvy o spolupráci tak, aby bolo plnenie jej povinností podľa Zmluvy o spolupráci realizované riadne, včas a v súlade s podmienkami určenými v Sprievodcovi;
- e) poskytnúť súčinnosť pri zbere dát, monitorovaní a ich vyhodnocovaní pre NP PVP OSMRK, ktoré sú zadefinované a popísané v Sprievodcovi vo forme výstupov a výsledkov NP PVP OSMRK;

Povinnosti obce v rámci jednotlivých podaktivít NP PVP OSMRK:

8.1 Podaktivita 1 „Aktualizácia a získavanie nových údajov o pozemkoch v rómskych osídleniach“

Pre vykonanie aktualizácie a identifikácie vlastníckych vzťahov v rómskych osídleniach a úspešnú realizáciu celého súboru intervencií, poskytnú obce podklady, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne a adresné nastavenie NP PVP OSMRK. Obce predložia MV SR/ÚSVRK⁶:

- aktuálnu snímku z katastrálnej mapy, alebo obdobnej mapy s vyznačením predpokladaných hraníc územia rómskeho osídlenia;
- v prípade ak sú k dispozícii, ďalšie údaje nápomocné k identifikácii parciel v RO.

Podklady je potrebné dodať aj v tom prípade, ak obec vyhlasuje, že pozemky pod rómskymi obydliami sú vysporiadané. Pozemky sa môžu považovať za vysporiadané až na základe výsledkov aktualizácie a získania nových údajov o pozemkoch nachádzajúcich sa pod rómskymi obydliami v RO v Obci (ďalej ako „**aktualizácia údajov**“). Obec poskytne MV SR/ÚSVRK podklady pred podpisom Zmluvy o spolupráci, spolu so zaslanou Žiadosťou o zapojenie sa obce do NP PVP OSMRK.

Obec sa (v zastúpení štatutárneho orgánu a osôb, ktorých prítomnosť je účelná) zúčastní úvodného informačného stretnutia, na ktorom budú vysvetlené ciele, nástroje a metódy NP PVP OSMRK. Cieľom stretnutia je informovanie obce a reprodukovanie potrebných informácií pre plnohodnotné zapojenie sa obce do realizácie aktivít NP PVP OSMRK.

Obec je povinná poskytnúť potrebnú súčinnosť a spolupracovať s MV SR/ÚSVRK, ako aj so zástupcami zhotoviteľa pri vyhotovovaní dokumentácie týkajúcej sa aktualizácie údajov, najmä pri zameraní v teréne, pri poskytnutí územnoplánovacej dokumentácie, pri informovaní o území obce, o zámeroch obce a pod.

Obec do 30 dní odo dňa prijatia spracovaných podkladov týkajúcich sa aktualizácie údajov, prerokuje so zhotoviteľom a MV SR/ÚSVRK spracovanú dokumentáciu ohľadom aktualizácie údajov a návrh

⁶ Pokiaľ nebola MV SR/ÚSVRK už dodaná, respektíve pokiaľ sa aktuálny stav zmenil

postupu vysporiadania pozemkov v RO a za účelom vyhovenia zápisnice z tohto stretnutia poskytne súčinnosť zhotoviteľovi. Zápisnica z rokovania obce, MV SR/ÚSVRK a zhotoviteľa bude súčasťou návrhu postupu vysporiadania pozemkov v RO. V zápisnici zo stretnutia bude okrem iného uvedený obcou akceptovaný návrh postupu vysporiadania pozemkov v RO (ďalej len „**Zápisnica**“).

Obec je, za účelom prerokovania Zápisnice, povinná poskytnúť bezodplatne vhodnú miestnosť, zabezpečiť prítomnosť štatutárneho orgánu obce a ďalších osôb, ktorých prítomnosť je účelná pri prerokovaní Zápisnice.

Obec má aktívne participovať na hľadaní možností a následnej realizácii vysporiadania pozemkov v RO v Obci.

8.2 Podaktivita 2 „Informačné, osvetové a mediačné činnosti“

Od obce sa očakáva, že za účelom realizácie usmerňovacích, poradenských, sprostredkovateľských, informačných a osvetových činností (ďalej ako „**informačné, osvetové a mediačné činnosti**“) podaktivity 2 NP PVP OSMRK, bude vyvíjať maximálne úsilie v oblasti informovanosti, osvetu a mediácie medzi väčšinovým obyvateľstvom, vlastníkmi pozemkov a obyvateľmi rómskych obydlií s cieľom stotožnenia sa so zámermi a aktivitami NP PVP OSMRK v RO. Zvlášť je potrebné klásť dôraz na správny, včasný a úspešný výkon nasledovných činností. Obec je povinná poskytnúť súčinnosť a spoluprácu MV SR/ÚSVRK a poskytovateľovi služieb za účelom realizácie činností tejto podaktivity.

V záujme dosiahnutia pozitívneho výsledku informačných, osvetových a mediačných činností, sa od obce očakáva, že bude:

- a) aktívne participovať na informovaní obyvateľov obce a iných zainteresovaných subjektov (väčšinového obyvateľstva obce, obyvateľov MRK, vlastníkov pozemkov v RO) o NP PVP OSMRK a jeho aktivitách, ktoré budú prebiehať na území obce;
- b) aktívne participovať na vzbudzovaní záujmu o vysporiadanie pozemkov v RO vo vzťahu k vlastníkom pozemkov v RO, obyvateľom MRK, väčšinovému obyvateľstvu a zisťovaní záujmu týchto subjektov o vysporiadanie;
- c) prítomná na skupinovom stretnutí (verejnom podujatí), kde poskytovateľ služieb zabezpečí realizáciu informačných, osvetových a mediačných činností zameraných na väčšinové obyvateľstvo obce, vlastníkov pozemkov pod nevysporiadanými rómskymi obydliami v RO a príslušníkmi MRK;
- d) poskytne bezodplatne poskytovateľovi služieb vhodné priestory pre skupinové aktivity uvedené v bode c);
- e) pri individuálnych stretnutiach v rámci informačných, osvetových a mediačných činností, ktoré zabezpečuje poskytovateľ služieb, vynaloží maximálne úsilie pri identifikácii tých obyvateľov osídlenia, ktorí obývajú obydliá a u ktorých je predpoklad, že sú ich vlastníkmi;
- f) prostredníctvom intenzívnej a partnerskej komunikácie napomáhať k tomu, aby bolo možné získať súhlas identifikovaných vlastníkov pozemkov pod RO s vysporiadaním,

8.3 Podaktivita 3 „Asistencia pri vysporiadaní pozemkov“

Ak budú na základe aktualizácie údajov (t. j. výsledkov podaktivity 1) identifikované pozemky, ktorých vysporiadanie v prospech obyvateľov MRK je možné vykonať a zároveň dôjde k uzavretiu dodatku

k zmluve o spolupráci s obcou v zmysle bodu 5.3 Sprievodcu, prijímateľ sprostredkuje obci, prostredníctvom poskytovateľa geodetických, znaleckých a právnych služieb, služby vymedzené v bode 5.3 Sprievodcu. Prijímateľ hradí prostriedky na vynaložené služby priamo poskytovateľovi geodetických, znaleckých a právnych služieb.

Obec je, v rámci realizácie činností podaktivity 3, povinná poskytnúť všetku potrebnú súčinnosť a spolupracovať pri vysporiadaní pozemkov MV SR/ÚSVRK a zamestnancami poverenými realizáciou NP PVP OSMRK, poskytovateľom geodetických, znaleckých a právnych služieb ako aj s ďalšími subjektmi uvedenými v Zmluve o spolupráci, ktorých účasť je nevyhnutná v procese vysporiadania pozemkov;

V prípade, že zostanú **pozemky vo vlastníctve obce**, sa od obce očakáva, že:

- zabezpečí súhlas obce vo forme uznesenia obecného zastupiteľstva s postupom odkúpenia/vysporiadania pozemkov pod rómskymi obydliami a následným vlastníckeho, alebo užívacieho práva obyvateľom MRK;
- predloží MV SR/ÚSVRK súhlas obce vo forme uznesenia obecného zastupiteľstva s plánom realizácie následných opatrení do 3 mesiacov odo dňa ukončenia procesu vysporiadania pozemkov v Obci. Obec zabezpečí aktualizáciu, prípadne schválenie územnoplánovacej dokumentácie, v záujme vytvorenia predpokladov pre začatie procesu legalizácie stavieb (obydlí) nachádzajúcich sa na dotknutých pozemkoch, resp. pre napojenie na inžinierske siete a zariadenia technického vybavenia, prípadne na prístupové komunikácie, s možnosťou využitia dotácií alebo inej formy finančnej podpory na tento účel.

Obec sa na základe uzavretého dodatku k Zmluve o spolupráci zaväzuje:

- **previesť vlastnícke právo** k pozemkom prospech cieľovej skupiny (na základe kúpnej zmluvy a pod.), pokiaľ Zmluva o spolupráci neustanovuje inak⁷, alebo
- **umožniť dlhodobé užívanie** pozemkov na min. 5 rokov príslušníkom cieľovej skupiny (napríklad prenájmom, alebo zriadením vecného bremena a pod.);

9 FINANCOVANIE NÁRODNÉHO PROJEKTU

Pri realizácii NP PVP MRK nebudú užívateľovi poskytované finančné prostriedky. Úhrada za realizované služby sa bude poskytovať priamo dodávateľom vybraným na základe verejného obstarávania (zhotoviteľovi na základe uzatvorenej zmluvy o dielo, poskytovateľovi služieb na základe uzatvorenej rámcovej dohody na poskytnutie služieb, poskytovateľovi geodetických, znaleckých a právnych služieb na základe uzatvorenej rámcovej dohody na poskytnutie služieb).

10 INFORMOVANIE A KOMUNIKÁCIA

MV SR/ÚSVRK ako prijímateľ v rámci NP PVP OSMRK je povinný dodržiavať pravidlá informovania a komunikácie v súlade s Manuálom pre informovanie a komunikáciu pre prijímateľov v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014-2020 (ďalej iba „EŠIF“). Užívateľovi zapojenému do NP PVP OSMRK nevznikajú v tejto oblasti žiadne finančné výdavky. Plagáty, logá a ďalšie prostriedky súvisiace s propagovaním národného projektu zabezpečuje MV SR/ÚSVRK.

⁷ Obec nie je oprávnená previesť vlastnícke právo k pozemku pod obydliam alebo príslušnému pozemku obyvateľovi obydliam, voči ktorému je vedené exekučné konanie podľa osobitného predpisu.

V súlade so zmluvou o spolupráci, užívateľ poskytuje MV SR/ÚSVRK súčinnosť pri uplatňovaní pravidiel informovania a komunikácie v rámci národného projektu , a to najmä:

- umiestnením plagátu (vo formáte minimálne A3) o implementácii národného projektu na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu, ktoré je prístupné širokej verejnosti (napr. kancelárie osôb podieľajúcich sa na projekte, budove atď.) počas realizácie aktivít národného projektu;
- viditeľným umiestnením loga ESF a EFRR s odkazom na EÚ v priestoroch budovy, počas realizácie národného projektu (min. vo veľkosti A5);
- dodržiavaním pokynov zamestnancov MV SR/ÚSVRK, súvisiacich so zabezpečením pravidiel informovania a komunikácie národného projektu.

Vyššie uvedené materiály budú vypracované MV SR/ÚSVRK a následne distribuované užívateľom NP.

Komunikácia užívateľa a prijímateľ prebieha v zmysle podmienok stanovených v Zmluve o spolupráci a v Sprievodcovi.

11 MONITOROVANIE A VYHODNOCOVANIE ÚČINNOSTI NP

V rámci implementácie NP PVP OSMRK bude MV SR/ÚSVRK zbierať a vyhodnocovať dáta pre účely monitorovania NP PVP OSMRK. Užívateľom vzniká povinnosť poskytovať MV SR/ÚSVRK informácie, ktoré sa týkajú realizácie NP PVP OSMRK. V rámci zberu údajov bude zo strany MV SR/ÚSVRK užívateľom poskytnuté metodické usmernenie. Informácie, ktoré pre MV SR/ÚSVRK, prípadne aj pre RO a SO poskytuje na požiadanie užívateľ, zhromažďujú jednotliví zamestnanci NP a to prostredníctvom spisovej dokumentácie alebo priamo v teréne.

V rámci špecifického cieľa 5.1.3 OP ĽZ sú na vysporiadanie pozemkov sú v NP PVP OSMRK zadefinované nasledovné projektové ukazovatele:

- P0270 - Počet osôb z MRK, ktorým sa zlepšili štandardy hygieny bývania v obydli na vysporiadanom pozemku (Počet osôb MRK, ktoré bývajú v obydli, pod ktorým došlo k vysporiadaniu pozemkov cez projekty EŠIF, v dôsledku čoho sa týmto osobám zlepšili štandardy hygieny bývania);
- P0236 - Počet obcí z MRK, u ktorých došlo k vysporiadaniu pozemkov (Počet obcí z MRK s obydliami, pod ktorými v rámci realizácie projektu došlo k vysporiadaniu pozemkov);
- P0776 - Počet obcí z MRK zapojených do aktivít programu vysporiadania pozemkov (Počet obcí MRK, ktoré sa zapojili do niektorej z aktivít realizovaných v rámci programu vysporiadania pozemkov);
- P0507 - Počet vypracovaných materiálov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.) (Počet obcí MRK, ktoré sa zapojili do niektorej z aktivít realizovaných v rámci programu vysporiadania pozemkov).

MV SR/ÚSVRK ako prijímateľ na konci realizácie projektu vydá zborník pozitívnych príkladov realizácie národného projektu.

12 PRÍLOHA SPRIEVODCU

Príloha č. 1 Zoznam oprávnených užívateľov NP PVP OSMRK